

Přečti si text o tasemnici, následně vypracuj PL a TEN MI ZAŠLI NA MAIL, MESSENGER, WHAT UP

Příloha 1 metodického listu Tasemnice: výchozí text

Tasemnice bezbranná (*Taenia saginata*, 1782) je kosmopolitně rozšířený ploštěnec. Definitivním hostitelem je člověk, mezihostitelem skot. Dospělí jedinci se lokalizují v tenkém střevě člověka, kde se živí tráveninou. Člověk se nakazí pozřením nedostatečně tepelně upraveného hovězího masa s boubelami. Hlavním preventivním opatřením před nákazou člověka je kromě tepelné úpravy masa také veterinární prohlídka poráženého skotu, při které se nařezávají svaly, sleduje se přítomnost boubelů. Lékem volby proti tasemnici je praziquantel.

Tělo tasemnice se skládá ze skolexu (hlavičky) a vlastního těla tvořeného přibližně 1000 – 2000 proglotid (články). Na skolexu jsou čtyři přísavky a chybí zde rostellum s háčky. Dosahuje délky nejčastěji 3 – 5 metrů, maximálně 12 metrů. Jeden článek (proglotid) je 0,5 cm široký a 1 – 2 cm dlouhý. Proglotidy procházejí určitým vývojem, přičemž proglotidy lokalizované blíže skolexu jsou nezralé, naopak na konci těla tasemnice jsou již články plně zralé s vajíčky. Každý článek představuje samostatnou reprodukční jednotku, jež obsahuje samčí a samičí pohlavní orgány (hermafrodité). Zralý článek obsahuje asi 50 000 – 80 000 vajíček. Podobně jako u ostatních tasemnic, ani tasemnice bezbranná nemá vyvinuté střevo ani ústa, chybí tedy klasická trávicí soustava. Potravu přijímá povrchem těla přes tegument. Vajíčko měří 20 – 50 μm a obsahuje larvu zvanou onkosféra. Vajíčka všech tasemnic jsou morfologicky neodlišitelná. Larvální stádium, které se nachází v kosterní svalovině mezihostitele, se označuje jako cysticercus, nebo také boubel či uher. Dospělé tasemnice žijí v tenkém střevě člověka. Zralé články s oplodněnými vajíčky se postupně oddělují od těla tasemnice a odcházejí samovolně nebo s výkaly do vnějšího prostředí. Vajíčka se uvolňují z dělohy článku již ve střevě nebo až ve vnějším prostředí z uschlého článku. Mezihostitel (skot) se nakazí pozřením vajíček nebo celých článků. Ve střevě mezihostitele se larva uvolní z obalu vajíčka a penetruje stěnou střevní do krevního oběhu (případně lymfatického), kterým jsou onkosféry rozneseny do všech orgánů, především do svaloviny. Ve svalové tkáni se z ní zhruba za 10 týdnů vyvine boubel. Definitivní hostitel (člověk) se nakazí pozřením tepelně neupraveného hovězího masa (např. tatarský biftek, krvavý steak) s boubelami. Ve střevě definitivního hostitele se skolex přichytí a vyvine se v dospělého jedince. Dospělá tasemnice může bez použití léčby žít ve střevě člověka řadu let, pravděpodobně až 20 – 25 let.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

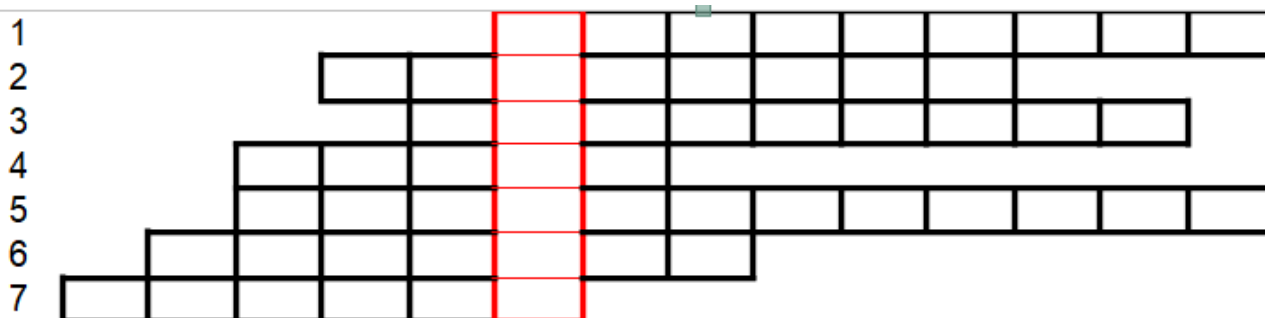
Příloha 2 metodického listu Tasemnice: pracovní list

Pracovní list

1. Dopln tabulku tvrzení ano/ne před přečtením výchozího textu a po něm

Souhlasíš s tvrzením o tasemnici bezbranné?	Před přečtením	Po přečtení	Poznámka
Tasemnicí se člověk nemůže nakazit.			
Boubel je parazit tasemnice.			
Mezihostitelem tasemnice bezbranné je skot.			
Délka tasemnice je mezi 3 a 5 metry.			

2. Vylušti tajenku podle výchozího textu.

1. Tasemnice je kosmopolitně rozšířený
2. Skolex tasemnice se česky nazývá
3. Potrava tasemnice
4. Krvavé jídlo, kterým se můžeme nakazit tasemnicí
5. Lék proti tasemnici
6. Soustava, která tasemnici chybí
7. Kolik let může žít tasemnice v těle člověka

Tajenka: .....